EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.10.2021
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*) vad gäller antagandet av ett beslut om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA) i enlighet med bilaga VI till den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (*Marpolkonventionen*)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det 22:a mötet för de fördragsslutande parterna i konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening (*Barcelonakonventionen*) och dess protokoll angående ett beslut om att under 2022 för det sjuttioåttonde (78:e) mötet i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) kommitté för skydd av den marina miljön (MEPC 78) lägga fram ett förslag om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA) med fastställande av dagen för ikraftträdande av därtill knutna skyldigheter.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening

Barcelonakonventionen och dess sju protokoll som antagits inom ramen för handlingsplanen för Medelhavet utgör det viktigaste rättsligt bindande regionala multilaterala miljöavtalet för Medelhavet.

Syftet med Barcelonakonventionen är att förebygga, minska, bekämpa och eliminera föroreningar i Medelhavsområdet och stärka skyddet av människors hälsa och den marina miljön i detta område för att bidra till dess hållbara utveckling.

Europeiska unionen är part i Barcelonakonventionen (i dess ändrade lydelse)[1].

2.2. Mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll

Vid mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll samlas ministrar och högre tjänstemän som företräder alla fördragsslutande parter i Barcelonakonventionen och dess protokoll. De fördragsslutande parterna kommer att träffas i Antalya i Turkiet den 7–10 december 2021.

Enligt artikel 25 i Barcelonakonventionen ska Europeiska unionen utöva sin rösträtt med ett antal röster som är lika med det antal av dess medlemsstater som är fördragsslutande parter i konventionen och ett eller flera protokoll. Unionen får inte utöva sin rösträtt när dess medlemsstater utövar sin rösträtt och vice versa.

Enligt artikel 43 i arbetsordningen för mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll ska materiella beslut, rekommendationer och resolutioner antas med två tredjedels majoritet av de fördragsslutande parter som är närvarande och röstar, om inte annat föreskrivs i konventionen, protokollen eller de finansiella mandaten.

2.3. Den akt som planeras vid det 22:a mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll

Enligt artikel 6 i Barcelonakonventionen ska de fördragsslutande parterna vidta alla åtgärder i enlighet med internationell rätt för att förebygga, minska, bekämpa och i största möjliga utsträckning eliminera föroreningar av Medelhavet som orsakas av utsläpp från fartyg och för att säkerställa ett effektivt genomförande inom detta område av de regler om kontroll av denna typ av förorening som är allmänt erkända på internationell nivå.

[1] EGT L 322, 14.12.1999, s. 32.

Enligt artikel 18.1 vii i Barcelonakonventionen får mötet för de fördragsslutande parterna i konventionen överväga och vidta sådana åtgärder som kan krävas för att uppnå konventionens och protokollens syften.

Inrättandet av ett utsläppskontrollområde för svaveloxider skulle innebära att ovannämnda mål uppnås genom att det införs särskilda krav för att minska utsläppen av luftföroreningar från fartyg i Medelhavet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Behovet av att skydda den marina biologiska mångfalden och de marina ekosystemen i Medelhavet, inbegripet i havsområden utanför nationell jurisdiktion, har erkänts upprepade gånger.

Utsläppen av luftföroreningar från fartyg har betydande negativa effekter på människors hälsa och på miljön. Ett sätt att bekämpa det problem som utgörs av utsläpp från fartyg är att, i enlighet med bilaga VI till den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (*Marpolkonventionen*), utse Medelhavet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA), där särskilda krav kommer att införas för att minska utsläppen från fartyg.

En unionsståndpunkt är nödvändig eftersom det planerade förslaget har rättsligt bindande verkan. Eftersom förslaget är i linje med unionens ambition att minska föroreningar och förbättra miljöskyddet föreslås det att unionen stöder antagandet av den planerade akten.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[2].

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen Barcelonakonventionen.

Den planerade akten innebär att det under 2022 kommer att läggas fram ett förslag för IMO:s MEPC 78 om att utse Medelhavet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA). Dess antagande utgör därför en akt med rättslig verkan.

Den planerade akten omfattar inte någon komplettering eller ändring av den institutionella ramen för Barcelonakonventionen och dess protokoll.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

[2] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör skyddet av miljön.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 192.1 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

2021/0349 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*) vad gäller antagandet av ett beslut om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA) i enlighet med bilaga VI till den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (*Marpolkonventionen*)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Den ändrade konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening (*Barcelonakonventionen*) ingicks av unionen genom rådets beslut 1999/802/EG[3] och trädde i kraft den 9 juli 2004.

(2) Enligt artikel 18.1 vii i Barcelonakonventionen får mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll överväga och vidta sådana åtgärder som kan krävas för att uppnå konventionens och protokollens syften. Enligt artikel 43 i arbetsordningen för mötet för de fördragsslutande parterna ska materiella beslut antas med två tredjedels majoritet av de fördragsslutande parter som är närvarande och röstar, om inte annat föreskrivs i konventionen, protokollen eller de finansiella mandaten.

(3) Vid sitt 22:a möte, som kommer att äga rum den 7–10 december 2021, väntas de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll anta ett beslut om att under 2022 lägga fram ett förslag för det sjuttioåttonde (78:e) mötet i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) kommitté för skydd av den marina miljön (MEPC 78). Det rör sig om ett förslag om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA), i vilket dagen för dess ikraftträdande fastställs.

(4) Det är nödvändigt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll, eftersom det enligt det planerade beslutet kommer att läggas fram ett förslag för IMO:s MEPC 78, för en organisations räkning som unionen är part i, om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA), och dess antagande därför utgör en akt med rättslig verkan.

(5) Eftersom syftet med det planerade beslutet är att uppdatera kraven på skydd av Medelhavet, i linje med unionens ambition att minska föroreningarna av den marina

[3] EGT L 322, 14.12.1999, s. 32.

miljön och skydda människors hälsa, föreslås det att unionen stöder antagandet av beslutet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det 22:a mötet för de fördragsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll ska vara att stödja antagandet av beslutet om att för det sjuttioåttonde (78:e) mötet i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) kommitté för skydd av den marina miljön (MEPC 78) lägga fram ett förslag om att utse Medelhavet som helhet till utsläppskontrollområde för svaveloxider (Med SO_x ECA), i vilket dagen för dess ikraftträdande fastställs.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande